

Uvod

Da su prava radnika u Srbiji ugrožena nije nikakva tajna. Loše privatizacije, plate koje kasne mesecima, bez zdravstvenog osiguranja, uplata penzija, radnog vremena itd. Moj utisak je da radnici u Srbiji odavno nisu bili ovako ugroženi i obespravljani. Još prošle godine je zaštitnik građana rekao: "država prekobrojnim radnicima uslovljava učešće u socijalnim programima tako što od njih zahteva da odustanu od sudskih sporova za isplatu zaostalih primanja i da se odreknu prava koja su im utvrđena pravosnažnim sudskim presudama". Koliko je ljudi ostalo bez posla za prethodnih godinu dana, procene su različite i idu i do milion građana. Ljudi su u strahu, trpe svakakve vrste terora poslodavaca, mobing, diskriminacija, Prava radnika niko ne štiti, prva država koja bi trebala, to ne čini. Imali smo slučajeve samospaljivanja, sečenja prstiju, štrajkovi glađu su postali uobičajena pojava. Izlasci na ulicu su sporadični, radnički sindikati kao da i ne postoje, a blokade saobraćajnica više nisu moguće osim ako niste spremni na sukob sa policijom i žandarmerijom.

Gde je rešenje? Kako zaštititi prava radnika? Na ova i sva pitanja vezana za zaštitu prava radnika pokušaću da dam odgovor u ovom diplomskom radu. Pre nego što započnemo izlaganje o ostvarivanju i zaštiti prava iz radnog odnosa objasniću pojam radnog odnosa tj. ugovora o radu, jer smatram da su to pitanja koja u sebi sadrže činjenice i razloge koji mogu dovesti do radnog spora.

1. Pojam radnog odnosa

Pod radnim odnosom se podrazumeva odnos po osnovu rada koji se, po opštim propisima, zasniva ugovorom o radu, koji zaključuju zaposleni i poslodavac. Prema tome, radni odnos nastaje kao dobrovoljni odnos između zaposlenog i poslodavca, a njegovu sadržinu čine prava, obaveze i odgovornosti zaposlenog i poslodavca, koji su utvrđeni zakonom, kolektivnim ugovorom ili drugim aktom.

Zaposleni je fizičko lice koje je u radnom odnosu kod poslodavca. Poslodavac je domaće, odnosno strano pravno ili fizičko lice koje zapošljava, odnosno radno angažuje jedno ili više lica. Pod pravnim licem kao poslodavcem podrazumeva se svaki organizacioni oblik koji ima svojstvo pravnog subjekta, odnosno mogućnost da bude nosilac prava, obaveza i odgovornosti (npr. privredna društva, banke, javna preduzeća, ustanove i dr.)

Poslodavac je i država, teritorijalna autonomija i lokalna samouprava, što znači da se radnim odnosom smatra i odnos po osnovu rada između zaposlenog i države (ili jedinice teritorijalne autonomije, odnosno lokalne samouprave) kao poslodavca, a koji se zasniva aktom nadležnog organa. Poslodavac može biti i fizičko lice (npr. ako zasniva radni odnos sa kućnim pomoćnim osobljem ili ako kao preduzetnik zaposli radnike). Sadržinu radnog odnosa, zasnovanog ugovorom o radu, čine prava, obaveze i odgovornosti zaposlenog i poslodavca.

Prava zaposlenih

Zaposleni imaju sledeća osnovna individualna (pojedinačna) prava:

- 1) pravo na odgovarajuću zaradu;
- 2) pravo na bezbednost i zaštitu života i zdravlja na radu;

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com